

ESTONIAORGANISATIONERNA I SVERIGE

E-post-brev sända separat, till: Partiledarna för m, kd, c, fp, s, mp, och v

26 augusti 2006

Bäste/Bästa .....,

Vi skriver till Dig i Din egenskap av partiledare och ber om besked i en viktig fråga.

Om några veckor kommer valet att ge förutsättningarna för vilka partier som skall dela ansvaret att leda Sveriges regering under den kommande fyraårsperioden.

Bland de ärenden som tillkommande regering skall hantera finns Estoniafrågan där en omprövning av svenska regeringens hittillsvarande ståndpunkt - om icke genomförd av andra skäl - förr eller senare kommer att framtvängas av omständigheterna. Tolv år efter katastrofen har återkommande riksdagsmotioner, svenska och utländska utredningar, TV-program och avslöjanden, samt icke minst underkännandet av haveriutredningen från svensk och internationell sjöteknisk expertis, visat att den ståndpunkten i längden inte är hållbar.

Den blivande regeringen kommer under mandatperioden att ställas inför ett antal faktorer/ärenden som kan komma att underminera den officiella ståndpunkten och/eller skada landets anseende. Några exempel:

Tulltjänstemannen Henrikssons TV-avslöjande om transport av militär material på Estonia var upphovet till hovrättspresidenten Hirschfeldts snäva utredning vilken i sin tur stimulerade estniskt intresse för att få frågan ordentligt utredd..

Efter en första rapport i augusti 2005 publicerade den estniska regeringen i mars i år på <http://www.valitsus.ee/brf/index.php?id=33333> en rapport med stark kritik av haveriutredningen. Efter förlängt och utökad uppdrag väntas utredningskommitténs ordförande, den estnische statsåklagaren, komma med ytterligare utredningsresultat. Även den undersökningskommitté som tillsatts av det estniska parlamentet väntas snart redovisa sitt uppdrag.

Estniska regeringens förhållande till frågan – som speglar en stark folklig opinion – ger anledning tro att Estland inte längre vill låta sig nöja med vad som hittills gjorts gällande beträffande omständigheterna vid Estonias förlisning. Detta stämmer till eftertanke och ger en erinran om det besked Mona Sahlin gav när hon inför ett viktigt avgörande meddelade: ”Vi får inte för esterna!”.

VINNOVA har startat ett forskningsprojekt för att klarlägga hur Estonia kunde försvinna från havets yta på 36 minuter. Professor Vassalos, en av Europas ledande experter på sitt område, deltar i projektet och skriver ”... no stone will remain unturned by the time we finish our work.”

Statens Kriminaltekniska Laboratorium har fått i uppdrag att undersöka huruvida bevismaterial, d.v.s. videoupptagningar på Estonias vrak, har manipulerats. Det är troligt att SKL kommer till samma resultat som vid tidigare granskningar av materialet. Såväl finska kriminalpolisen som ett brittiskt specialföretag konstaterade manipulation

Europadomstolen för Mänskliga Rättigheter har att ta ställning till en besvärsskrift riktad mot Sverige och Frankrike. Klagomålet baseras på artiklarna 3 och 6 i Europeiska Konventionen angående Skydd för de Mänskliga Rättigheterna.

De kunskaper som vunnits om enskildheter i katastrofen och dess efterspel ligger till grund för den alltmer uttalade uppfattningen att den officiella haveriutredningen var tillrättalagd och ur rättsstatens perspektiv helt otillfredsställande.. Hittills har det dock inte setts som politiskt möjligt att tillmötesgå kraven på en ny utredning men det är sannolikt att tiden arbetar mot den inställningen och att det kommer att bli politiskt omöjligt att framhärda med den..

Estonia-frågan visar ett antal likheter med DC 3-affären, det torde dock anses rätt säkert att det inte kommer att ta mer än 50 år innan sanningen om Estonia kommer i dagen.

Det besked vi önskar få från Dig är om Du som företrädare för Ditt parti i regeringsställning (eller opposition) kan agera till förmån för

- ett genomförande av Analysgruppens rekommendationer
- ett eventuellt önskemål från den estniska regeringen om förnyad/fördjupad undersökning
- framställningen i det brev (bifogas) som sänts av svenska och estniska Estoniaorganisationer till regeringarna i Estland, Finland, Sverige, Danmark, Lettland, Litauen, Polen, Ryssland och Storbritannien.
- en översyn av hur krishantering på hög nivå skall vara organiserad. Erfarenheter från såväl Estonia- som tsunamikatastroferna visar att styrning på politisk nivå bör reduceras till förmån för ökad handlingsfrihet för professionella krafter.

Vi väntar med intresse på Ditt svar.

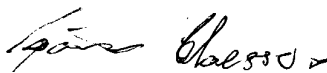
Med vänlig hälsning

AgnEf

B. Calamnius

FAE

G. Claesson

SEA

L. Berglund

AgnEf   Arbetsgruppen för utredning av M/S Estonias förlisning
Odd Fellowvägen 29, 127 32 Skärholmen
E-post: bertil.calamnius@swipnet.se

FAE   Föreningen Anhöriga Estonia i Lindesberg
Gullsättra, 718 92 Frövi
E-post: goran.cla@telia.com

SEA   Stiftelsen Estoniaoffren och Anhöriga
Box 925, 781 29 Borlänge
E-post: lennart.berglund@seainfo.se